

ZVUKY KÓDY OBRAZY: AKUSTICKÝ EXPERIMENT VE VIZUÁLNÍM UMĚNÍ

5. 6. – 13. 10. 2019

Galerie hlavního města Prahy

Dům U Kamenného zvonu

Staroměstské nám. 13, Praha 1

Otevřeno denně kromě pondělí od 10 do 20 hodin

Kurátorka a autorka koncepce: Jitka Hlaváčková

Spolupráce na koncepci: Milan Guštar, Miloš Vojtěchovský

Úvahy o společné podstatě zvuku a obrazu, tvaru a rytmu, harmonie přírody a hudby lze sledovat od velmi dávných dob. V umění se tento přístup projevuje ve formě spojení barev, tvarů, tónů, rytmu, světla a nových technologií, ke kterým se přidává reálný pohyb, zvuk i živá performance. Výsledkem je široká škála nových uměleckých projektů, které daly základ bohaté tradici moderního a postmoderního umění.

Výstava *ZVUKY KÓDY OBRAZY: Akustický experiment ve vizuálním umění* představuje průřez dějinami zobrazení zvuku a zvukového experimentu od doby avantgardy po současnost. Výběr děl téměř sedmdesáti autorů zahrnuje širokou škálu forem od abstraktních obrazů a nekonvenčních partitur přes znějící či rezonující objekty až po multimediální projekce a interaktivní instalace. V historických i současných dílech zde zvuk nabývá barvu a tvar, stává se objektem, prostorovou kompozicí nebo fyzickou akcí a ukazuje také, jak různorodé psychologické a psychofyzické, případně fyzikální nebo matematické předpoklady předurčují jeho vizuální podobu.

Přestože se výstava v první řadě soustředí na českou, respektive československou scénu, má spíše mezinárodní charakter. Nalezneme zde řadu prací zahraničních umělců, kteří v mezinárodním kontextu posunuli uvažování o experimentu v umění a tím výrazně ovlivnili dění u nás. Mezi nimi můžeme zdůraznit osobnost Johna Cage, jehož tvorba i myšlenky předurčují umělecký vývoj již několika generací konceptuálně zaměřených umělců. Na výstavě jsou svou tvorbou zastoupeni také představitelé hnutí Fluxus, jako například Joe Jones, Nam June Paik a samozřejmě také Milan Knížák. Mezi dalšími zahraničními autory jmenujme alespoň Manfreda Mohra, Petera Cusacka, Morgan O'Hara nebo Keitha Rowa. Výběr zahrnuje také české autory, kteří dlouhodobě tvořili v zahraničí, jako František Kupka, Woody Vasulka, Ladislav Kupkovič, Rudolf Komorous, Petr Kotík a další.

V bezprostředním sousedství děl z období avantgardy nebo konceptuální tvorby šedesátých až osmdesátých let ukazuje výstava také analogie jednotlivých fenoménů v tvorbě současných umělců. Dlouhou tradici nástrojů vytvářejících vedle zvuku také barevné obrazy připomíná na naší výstavě dílo umělce a architekta Zdeňka Pešánka. Životnost této disciplíny dokládají práce Woodyho a Steiny Vasulkových, Pavla Mrkuse a Jiřího Suchánka nebo performance Tomáše Dvořáka (Floexe).

Jinou rozvíjející se linií je tvorba netradičních hlukových nástrojů, navazujících na futuristickou tradici, kterou v poslední době rozvíjejí autoři jako Martin Janíček, Luboš Fidler, Robert Vlasák a další.

Pro aktuální tendence ve zvukovém umění je charakteristický směr nazývaný akustická ekologie. Jde o obor reflektující současnou situaci lidstva jako celku prizmatem autentické akustické zkušenosti jednotlivce ve sdíleném zvukovém prostoru. Na výstavě ji prezentují díla Petera Cusacka a Michala Kindernaye.

Jitka Hlaváčková

Kurátorka a autorka koncepce: Jitka Hlaváčková

Spolupráce na koncepci: Milan Guštar, Miloš Vojtěchovský

Grafické řešení: Anymade Studio

Mediální partneři: Art&Antiques, A2, ArtMap, Artikl, Český rozhlas, ExpresFM, Flash Art, His Voice, Literární noviny, protisedi.cz, Radio 1, XANTYPA

Vstupné: 120 Kč plné (dospělí) / 60 Kč snížené (studenti, senioři)

Kontakt pro novináře: Michaela Vrchotová, +420 725 818 721, vrchotova@ghmp.cz

Další informace: www.ghmp.cz, www.facebook.com/GHMP.cz

DOPROVODNÁ PUBLIKACE

Jitka Hlaváčková (ed.), *ZVUKY KÓDY OBRAZY: Akustický experiment ve vizuálním umění*, Galerie hlavního města Prahy, 2019

Publikace bude obsahovat texty Josefa Cserese, Martina Flašara, Jakuba Franka, Milana Guštara, Jitky Hlaváčkové, Michala Kindernaye, Martina Klimeše, Heleny Musilové, Michala Nejtky, Viktora Pantůčka a Miloše Vojtěchovského. Katalogová část publikace bude opatřena medailony autorů a seznamem i reprodukcemi vystavených exponátů.

DOPROVODNÝ PROGRAM

Komentovaná prohlídka s kurátorkou Jitkou Hlaváčkovou

st 26. 6. 2019, 18 h

út 10. 9. 2019, 18 h

Hudební doprovodný program [SONIC CIRCUITS](#)

Sobotní výtvarné workshopy

so 28. 9. 2019, 13–18 h, *Zvuky v obrazech*, Dům U Kamenného zvonu

so 12. 10. 2019, 13–18 h, *Barvy tónů*, Dům U Kamenného zvonu

Během interaktivních prohlídek a výtvarných reakcí budeme vycházet ze spojení a vzájemného prolínání zvuku a obrazu. Navážeme na princip intermediálního a interdisciplinárního pojetí umění a na podstatu akustické ekologie. Vzniknou výtvarné výpovědi ve formě vizuálních a zvukových experimentů, reagujících na vystavená díla a inscenované podněty. Pomocí tvorby akustických kreseb, vizuálních partitur a abstraktní malby se budeme pokoušet vizuálně zaznamenat a vyjádřit působení zvuků a naopak – při tvorbě kolektivního díla prostřednictvím obkreslení různorodých předmětů vytvoříme vizuální partitury, které poté pomocí použitých předmětů „přehrajeme“ v čase. Dále budeme vytvářet kaligrafické záznamy hlasů ptáků, zvířat, zvuků přírodních živlů, lidí i měst. Zaměříme se např. na konfrontaci industriálních a přirozených zvuků, hluku a harmonických tónů a jejich působení na emoce.

Výtvarný ateliér pro dospělé a seniory

ne 2. 6. 2019, 15–18 h, *Obraz jako partitura I*, Edukační centrum v Colloredo-Mansfeldském paláci

čt 6. 6. 2019, 15–18 h, *Obraz jako partitura II*, Edukační centrum v Colloredo-Mansfeldském paláci

čt 13. 6. 2019, 15–18 h, *Hudba v barvách I*, Edukační centrum v Colloredo-Mansfeldském paláci

pá 14. 6. 2019, 15–18 h, *Hudba v barvách II*, Edukační centrum v Colloredo-Mansfeldském paláci

ne 16. 6. 2019, 15–18 h, *Hudba v barvách III*, Edukační centrum v Colloredo-Mansfeldském paláci

čt 5. 9. 2019, 15–18 h, *Zvukové experimenty v obrazech I*, Edukační centrum v Colloredo-Mansfeldském paláci

pá 6. 9. 2019, 15–18 h, *Zvukové experimenty v obrazech II*, Edukační centrum v Colloredo-Mansfeldském paláci

ne 8. 9. 2019, 15–18 h, *Zvukové experimenty v obrazech III*, Edukační centrum v Colloredo-Mansfeldském paláci

čt 19. 9. 2019, 15–18 h, *Rytmy, tahy a vzory I*, Edukační centrum v Colloredo-Mansfeldském paláci

pá 20. 9. 2019, 15–18 h, *Rytmy, tahy a vzory II*, Edukační centrum v Colloredo-Mansfeldském paláci

ne 22. 9. 2019, 15–18 h, *Rytmy, tahy a vzory III*, Edukační centrum v Colloredo-Mansfeldském paláci

Výstava, zaměřená na zobrazení zvuku ve vizuálním umění, nás bude inspirovat pro realizaci interaktivních výtvarných dílen. V první sérii se budeme inspirovat tvorbou Milana Grygara – např. jeho charakteristickými akustickými, hmatovými kresbami a vizuálními, barevnými a geometrickými partiturami. Vyzkoušíme si typickou kresbu a malbu dřívky nebo se pokusíme vytvořit akustické „živé kresby“ pomocí mechanických předmětů.

V následující druhé sérii interaktivních dílen se budeme soustředit na fenomén abstraktního umění a především na blízkost hudby a malířství. Ověříme si možnosti uplatnění barevného spektra, forem a prvků. Budeme se inspirovat průkopníky abstraktní malby (František Kupka, Vasilij Kandinskij), unikátními díly hudebního skladatele Miroslava Ponce nebo poutavými pracemi od Arneho Hoška a Aloise Bílka, kteří se snažili vizuálně a barevně znázornit hudební skladby. Pomocí výtvarných technik jako je kresba a malba akvarelem budou účastníci výtvarného workshopu vytvářet vizuální podoby zvuků a konkrétních skladeb. V navazujících dílnách budeme pokračovat v malbě akrylem. Významnými aspekty naší tvorby se stane barva, tvar a linie. Namísto

napodobování skutečnosti budeme hledat esenci jevů, zvuků a barevnou harmonii. V závěrečné sérii výtvarných workshopů se budeme věnovat barevné symbolice. Předmětem výtvarných dílen budou pomalé ruční práce, které uplatníme v textilní tvorbě (tkaní na ručním stavu).

Mimořádné akce

6. 6. 2019, od 15 h, prohlídka pro galerijní pedagogy v rámci semináře Komory edukačních pracovníků Rady galerií ČR + představení edukačních aktivit k výstavě

11. 7. 2019, 13–18 h, mimořádný workshop v rámci akce Tvořivý týden, koncertní sál v Domě U Kamenného zvonu

Interaktivní prohlídky výstavy pro všechny typy škol i další věkové a zájmové skupiny s možností následné výtvarné reakce ve formě vlastní tvorby. Akce přizpůsobujeme časově, tematicky i úrovní náročnosti konkrétním požadavkům každé školy.

Rezervace nutná

Cena: děti do 10 let, studenti uměleckých škol, pedagogové 5 Kč; nad 10 let 20 Kč

Kontakt: Lucie Haškovcová, lucie.haskovcova@ghmp.cz, 606 612 987, 608 216 418

Kromě výše zmíněných akcí budou probíhat i další edukační aktivity zaměřené na ostatní cílové skupiny jako jsou například znevýhodnění návštěvníci nebo rodiče s dětmi na rodičovské dovolené.